

Poština plačana v gotovini.

30

SLOVENSKI
ČEBELAR

Glasilo Čebelarskega
društva za Slovenijo

Štev. 11
1927

Članarina (naročnina) znaša letno 40 Din (18 Lir. 5'50 šillingov).

Vsebina:

Po končani paši	161	Opazovalne postaje	171
Oskrbovanje čebel v A.-Ž. panjih	163	Društvene vesti	173
Moje žrelo	165	Vesti iz podružnic	173
Vseslovanski čebelarški kongres in razstava v Pragi	166	Vprašanja in odgovori	174
Pokrajinska kmet. razstava v Ljubljani	169	Drobiž	174

Prodám

6 A.-Ž. panjev

dobro založenih z medom, v medišču izdelano prazno satje; zraven ličen čebelnjak za teh 6 panjev. Dalje: **5 panjev** brez čebel in poljubno število **satnikov** s popolnoma izdelanim **satjem**.

Iv. Kremžar, Št. Vid n. Ljubljano 76.

Prodám najvišjemu ponudniku

kompletno čebelarstvo

(18 A.-Ž., obljudenih, zadostno založenih s hrano, 1 obljuden eksp. in 4 eksp. prazne, čebelnjak za 42 A.-Ž.; razložljiv, vse orodje) **v najboljem kraju Dolenjske**. Čebelnjak je posebno pripraven za one, kateri prevažajo v pašo; stoji 4 km od Novega mesta in 20 m od glavne ceste. Letni pridelek najmanj po 12 kg na panj. Prodám tudi 15 letnikov »Slov. Čebelarja« in druge čebelarke knjige.

Ferdo Kobal, Novo mesto št. 8.

Poučne knjige za slovenske čebelarje:

Janša-Humek, Popolni nauk o čebelarstvu . . . . . Din 24.—
Žnideršič, Naš panj . . . . . vez. Din 40.—, broš. Din 35.—
Slovenski Čebelar. — Izmed popolnih letnikov se dobijo samo še letniki: 1905, 1921, 1923 do 1926 . . . . . à Din 40.—

Posamezne različne številke raznih nepopolnih letnikov Slov. Čebelarja ima blagovni oddelek na razpolago v zbirkah po silno nizki ceni.

Mlajši čebelarji, ki še niso dolgo naročniki Slov. Čebelarja, bodo v teh posameznih številkah našli zelo obilo dragocenih čebelarskih naukov in jim bodo nudile te številke mnogo zabave in pouka. Zbirka, ki obsega okoli 80 posameznih števil, stane le Din 20.—

Čebelarstvo društvo za Slovenijo v Ljubljani.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI
 UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

V Ljubljani, dne 1. novembra 1927. / Številka 11.

Letnik XXX.

Po končani paši.

H. Peternel — v Bukovem žlaku.

V mesecu septembru prej ali slej, največkrat nekoliko dni pred koncem preneha čebelna paša v naših krajih. Čebele sicer še izletavajo karkoli sije solnce, a malokatera prinese kaj prida domov. Tudi matica neha z zaleganjem. Le opoldne je živahnejše vrvenje pred čebelnjakom, ko se praše mladice. Čebelar ve, da je za letos sedaj konec tudi njegovega upanja. Sedaj prihajajo skrbi zaradi zazimljenja čebel. Veliko preglavic mu provzroča strah pred ropanjem in zaradi tega ne ve, kdaj bi začel z jesenskim delom pri čebelah.

Velikokrat je strah pred ropanjem pretiran. Zgodilo se mi je večkrat, da sem bil poklican k čebelnjaku, katerega lastnik je krilil z rokami in ves obupan tarnal. »Vse mi bodo uničile roparice«. Opazovanje v lastnem čebelarstvu me je prepričalo, da običajno prav za prav ni ropanja tam, kjer se na videz kaže napad na najbolj močne družine? Zaradi tega sem vselej najprej ugotovil kakšen je panj, ki ga

čebele najbolj napadajo. Ko sem ugotovil, da je družina močna, da ima dobro matico, sem takoj vedel, da se vrši v čebelnjaku sicer nekaj ropanju podobnega, a ne rop, marveč da odganjajo močnejše družine svoje lastne prestare čebele. To delajo vedno le močni panji, slabi pa ne, ker imajo itak premalo čebel. Pregarjane čebele silijo seveda v lastni dom nazaj. Ako ne morejo vanj, ker jih domačinke ne pustijo, silijo v sosedne, dokler ne obupajo in se spravijo kakorregarjani proti na kup pred žrelom. Da izrabijo to zmedo tudi sosedove čebele, ki iztikajo v brezpašni dobi bolj ali manj vedno okoli čebelnjaka, da iztaknejo priliko za rop, je pogostokrat resnica. Vendar opravijo prav slabo, ako imajo vsi panji matico. Tuje roparice čebele naglo spoznajo in ločijo od onemoglih čebel domačega čebelnjaka ter jim kratkomalo zasadijo želo v trebuške. Domače prestare čebele pa leregarjajo in vlačijo iz panjev.

S tem ni še rečeno, da se ni treba bati ropanja, nasprotno, ako se nočemo seznaniti z resničnim ropom, moramo paziti, da ga ne provzročimo sami, ker ga je laže

preprečiti nego ustaviti, ako se je vnel. Pazimo torej, kdaj bomo delali jeseni pri svojih čebelah! Najpripravnejši čas je dve uri pred mrakom kakega takega dneva, ko je zrak dovolj topel, ker delo ob hladnem vremenu vzame mnogim mladnicam življenje. Delo ob neprimernem času pomeni nepotrebno in obsojanja vredno ravanje s čebelami, ki se maščuje prihodnje leto nad čebelarjem. Potem ni čuda, če ima večje število slabičev! Povsem ugodni dnevi za delo pri čebelah so topli deževni dnevi, ki so pa jeseni redki.

Delo moramo omejiti na resnično potrebno ter se varujmo slehernega nepotrebnega razdiranja panjev. Dovolj je, da vemo, da ima vsaka družina zadosti zimske zaloge, dovolj čebel in dobro matico. Temeljito preglejmo le one panje, ki jih hočemo združiti, oziroma izločiti iz svojega čebelarstva.

Kdor med letom piše natančne zapiske o posameznih družinah, opravi že polovico jesenskega dela, ne da bi motil čebel. Med letom je imel priliko opazovati vsak posamezni panj. Tu in tam je našel družino, ki je v vsem zaostajala ter donesla malo ali nič prebitka, dasi je živela ob istih pogojih kakor druge. Ako čebelar ni med letom premenil matice in je že starejša (vsaj po njegovi domnevi, ako z barvo ni označena), torej malo vredna, naj izgine z družino vred iz čebelarstva. Z njo bo izgínilo breme, ki obremenjuje leto za letom čebelarški obrat. Ako sta sosedna panja dovolj založena z medom, je najboljša, da ju pustimo v miru in potegnemo slabiča iz sklada s panjem vred, na njega mesto pa postavimo prazen, zaprt enak panj. Ako ga nimamo, gre tudi brez njega. Panj, ki ga nameravamo podreti, odpremo in nakadimo. Čebele vzemirimo kolikor mogoče, da se napijejo medu. Ko se je to zgodilo, jih ometemo pred čebelnjakom, in sicer na mestu, kjer je stal, oziroma še stoji za pr t panj, ki ga podiramo. Ometene čebele bosta sosedna panja gotovo sprejela, ker so site.

Medene sate podrtega panja bomo spomladi kaj zelo rabili, zato jih shranimo.

Z a p a ž e v a n j e. Pred vsem moramo zapažiti ves sklad čebel, potem, ko smo že določili število plemenjakov. Dobro je, da ni med plemenjaki praznih panjev. Zato izkušajmo, da zberemo plemenjake v nepretrgano vrsto, prazne panje pa postavimo ob strani sklada. Nato poskrbimo, da bodo tesno brez presledka drug poleg drugega. Kake reže med panji zatlačimo s slabimi prevodniki gorkote, n. pr. s cunjami. Nato obdamo sklad plemenjakov z mahom ali z drobnim listjem, ki ga natlačimo vsaj 10 cm na debelo med stransko steno čebelnjaka in plemenjaki ali med plemenjake in prazne panje ob strani sklada. Prav tako nasujemo listja vrh sklada plemenjakov ter listje potem obložimo z deskami, da se uleže na zgornjo vrsto panjev. Tako opaženi sklad je zadostno zavarovan proti hladu do takrat, ko začne zmrzovati, tudi ako še niso panji znotraj zapaženi.

Kdor prezimuje čebele v plodišču, bo porabil jesenske dneve, da izprazni medišča in prekrije matično rešetko, oziroma jo izmenja z deščicami. Čisto zapažati plemenjakov za zimo že jeseni se ne obnese prav dobro pri močnejših družinah. Zaradi toplote začne čestokrat matica potem še enkrat zalegati. Ta zalega postane čebelam v breme, in provzročijo mladice grižo, ako se ne morejo pred nastopom trde zime otrebiti zunaj panja.

Ko pritisne pravi zimski mraz z več stopinjami pod ničlo in še preden se ta mraz naseli tudi v notranjščini panjev, mora čebelar plodišče vsekakor zavarovati zgoraj in zadaj z debelo plastjo slabih prevodnikov gorkote, pa najsi bo to slamnica, sešit sklad papirja ali karkoli že bo.

Čebelar naj tudi ne pozabi na panjevo žrelo. So male rovke, ki pridejo skozi jako nizko žrelo v panj in če so že notri, postane panj slabič prej nego to opazi čebelar. Vsekakor je treba žrela pred temi vsiljivkami zavarovati takoj, ko začne zmrzovati, sicer se lahko zgodi, da

pozneje zapremo dvojico rovk v panj, kjer potem živita od čebel celo zimo, ker ven ne moreta. Kdor ima panje z verando, naj jih zapira vsak večer pred mrakom tudi ako je toplota velika, ker se čez noč lahko zniža, in privabi rovke v panj.

Ptic, tistih vsiljivk, ki iščejo živeža pri naših čebelnjakih, se ni lahko ubraniti, ker vsa sredstva, n. pr. strel, strašilo itd., učinkujejo le za kratek čas. Mnogo tudi ne pomaga krmljenje ptic. Sčasoma jim vsaka hrana preseda, ker si zaželiyo izpremembe, zuželkinega mesa, ki ga jim narava ne nudi. To preprečimo, ako jim nastavljamy kosce kože od slaniny, ki jo pritrdimo s žeblyem na hišico, ki vanjo vsipamo krmo za ptice. Ptic pa ne smemo sami vabiti k čebelnjaku, s tem, da mrtve

čebele stresamo na sneg predenj in z drugimi neprevidnostmi. Škodo, ki bi jo nam utegnile provzročiti, vsekakor zmanjšamo kar najbolj s tem, da privijemo redno vsak večer po izletu čebel brade k žrelu in da odstranimo sami čim vestneje vse mrtvice iz žrela panjev.

Ako nima ta ali oni plemenjak dovolj zaloge za zimo, mu jo moramo dodati. Ako imamo kaj medenih satov, mu jih zvečer zamenjamo za prazne, z medom pa ne krmimo jeseni, ker je to potrata pri sedanjih cenah medu. Kolikor manjka čebelam za zimo, dodajmo jim zvečer sladkorne raztopine, na kateri jako dobro prezimujejo. Krmljenje z medom je eden glavnih vzrokov ropanja jeseni, torej se ga izogibajmo!

Oskrbovanje čebel v A.-Ž. panjih.

F. D. Jug — na Brezju.

Opazovanje novo oplojenih matic.

ruža važna skrb čaka čebelarja: da namreč opazuje panje, kateri imajo nove matice. Zgodi se namreč nereditkokrat, da se matica na prahi na kakršenkoli način

izgubi, bodisi da po nesreči zaide v kak drug panj, bodisi da jo nenadno zaloti slabo vreme ali kaka druga nezgoda. Tedaj je panj brezmatičen. Sam si ne more več pomagati. Da panj nima matice, se mora čebelar pravočasno prepričati. Kdor je prost, da takrat, ko se prašijo matice, proti večeru opazuje panje, lahko že tisti dan po vedenju čebel spozna, ali je kateri panj izgubil matico. Panj, kateri pošlje matico na praho, pa se več ne vrne, postane proti mraku nemiren. Čebele v panju šumijo bolj nego v drugih panjih, zunaj na bradi pa še pozno v noč lazijo okoli žrela in z zamolklim glasom trepečejo s perutnicami. A to ni vselej zanesljivo znamenje za brez-

matičnost, za to je treba še bolj jasnega prepričanja.

1. Jaz grem vsako jutro vso rojilno dobo pred čebelnjak in pregledam, kaj so ponoči čebele vrgle iz panjev. Če dobim zunaj kako mrtvo matico, najprej ugotovim, kakšna je in iz katerega panja je bila vržena. Panj si zapomnim in ga ob tednu, ko splošno pregledujem panje, uredim.

2. Vsak panj, ki dobi novo matico, pregledam osmi dan, ko se mu je polegla vsa zalega, če nova matica že leže. Ako dobim na enem satu že jajčeca, je panj v redu ter zabeležim, kdaj je pričela matica zalegati, in ga potem nič več ne pregledujem. Ako je bilo vmes kaj slabih deževnih dni, me ne vznemirja. Če ne najdem v panju osmi dan jajčec. Ako je pa bilo lepo vreme, je panj sumljiv. Natančno ga pregledam in če vidim matico, je dobro, če ne, ga čez nekaj dni pregledam še enkrat. Če sedaj ne najdem niti matice niti zalege, je panj brezmatičen.

3. Brezmatičnemu panju dam drugi dan, ko sem ugotovil brezmatičnost, v

matični kletki, že oprrašeno rezervno matico iz matičnjaka, prašilnika. Čez 24 ur mu jo izpustim in čebele jo radostno sprejmejo. Čez štiri ali pet dni ga zopet pregledam. Ako najdem v plodišču jajčeca, je panj v redu in ga nič več ne pregledujem. Potem si zabeležim, odkod in kakšno matico je dobil.

Da bi brezmatičnemu panju dali namesto že oprasene matice odprto zalego ali pa matičnik, je že prepozno, ker bi panj oslavel na živali. Kajti med 15. in 30. junijem mora v vsakem panju nova matica že pričeti zalegati. Ako po 30. juniju v panju še ni zalege, trpi panj škodo, ker ne bo mogel do jesenske paše zbrati delavnih moči. Zato moramo imeti za take primere vedno oprasene matice v zalogi. Pa kje jih dobite? Torej še o tem nekaj besedi!

Matičnjak (panj za rezervne matice).

Vsak umen čebelar, ako hoče pravilno in uspešno čebelariti, mora imeti vsaj en panj prirejen kot matičnjak za vzrejo rezervnih matic. Kako rezervne matice vzrediti, o tem se je že nešteto krat pisalo. Vsak hvali svoj način, ki je tudi res dober, da le služi svojemu namenu. Zato se ne bom spuščal v podrobnosti, ampak bom na kratko opisal le svoj način.

Jaz imam matičnjak za rezervne matice prav tako velik, kot so drugi A.-Ž. panji, tako da se sklada v vsem z drugimi. Znotraj pa je dvakrat predeljen z 20 mm debelo desko tako da ima tri predelke. Srednji predelek ima šest satov — tri zgoraj, tri spodaj, stranska predelka pa imata po štiri sate, dva spodaj, dva zgoraj. Vseh satov skupaj je torej 14. Prostor vsakega predelka se še med spodnjimi in zgornjimi satii lahko predeli z ločilno deščico. Tako dobi en predelek dva oddelka. Ves panj ima torej tri predelke in šest oddelkov, to je baš za šest malih družinic. Vsak oddelek ima zadaj na mesto okenca

lastno pripiralo, tako da se vsak oddelek zase zapira. Tudi je vsak oddelek tako prirejen, da se lahko pod sate potisne 35 cm dolg, 6 cm širok in 10 mm globok pločevinast pitalnik. Spredaj ima matičnjak šest žrel. Vsak oddelek ima svoje žrelo in svojo brado. Panj je zunaj tako popleskan, da ima vsak oddelek svojo barvo, da se ločijo drug od drugega. Oddelki so zaznamenovani s črkami A, B, C, D, E, F. Kadar hočem v enem predelku združiti dve družinici, potegnem ločilno deščico iz panja, pa je delo opravljeno. Zadi je panj tako izdelan, da se od drugih panjev v čebelnjaku nič ne loči, ima prav tako vratca kakor drugi. Znotraj med vrati in oddelki se pa tudi prav tako pozimi odene s slamnico kakor pri drugih.

V čebelnjaku z 20 A.-Ž. panji zadostuje en tak matičnjak. Kdor pa ima manj panjev, 5 do 10, pa lahko preuredi v to svrhu eksporten (polovičen) A.-Ž. panj. Tega znotraj dvakrat predeli in mu zunaj naredi tri žrela. Vanj lahko naselimo tri družinice, ki za toliko število panjev zadostujejo.

Uporaba matičnjaka.

Ko se spomladi maja meseca prično panji pripravljati na roj, vsem ne morem pustiti rojiti, ker ne potrebujem toliko rojev. Tedaj moram panjem matice odvzeti. Če je v kakem panju matica prav dobra in še le eno leto stara, je ne uničim, ampak jo prenesem z enim satom s čebelami vred v en matičnjakov oddelek. Sat izberem tak, ki ima med, obnožino in nekaj pokrite zalege. Poleg njega postavim še en prazen sat. Ako je v oddelek prinešenih premalo mladih čebel, jih ometem vanj še z enega sata, ki ga vzamem iz istega panja, iz katerega je matica. Nato stare čebele odletijo, mlade pa ostanejo pri matici. — Družinica je sedaj urejena.

Na ta način pobiram dobre matice tudi drugim panjem, tako da s šestimi maticami obljudim ves matičnjak. Matice prično v svojih oddelkih po možnosti zalegati; mlade čebele se pa prično čez

osem dni že prašiti in izletavati na pašo. Vsaka čebela se vrne v svoj oddelek, tako da postane matičnjak kmalu prav zanimiv.

Ako bi na satu, katerega sem prenesel v matičnjakov oddelek, ne bilo dosti hrane, prašilec po potrebi pitam toliko časa, da se čebele same opomorejo, ali pa mu dam še en sat z medom brez čebel, ki je lahko tudi iz drugega panja. V treh tednih si oddelki z živaljo toliko opomorejo, da se, ako je količkaj paše, sami preživljajo do zime.

Uporaba rezervnih matic.

Ko se drugim panjem mlade matice prašijo, se večkrat zgodi, da izgubi kak panj matico. Ko ugotovim, da se je to zgodilo, odprem en oddelek v matičnjaku, potegnem ven oba sata ter iščem matico. Ko jo ujamem, jo denem v matičnico in jo dodenem brezmatičnemu panju po načinu, kakor sem že prej opisal.

Oddelku v matičnjaku, kateremu sem vzel matico, vcepim matičnik, ako ga imam še na razpolago, če ne, ga kar pustim, da si iz lastne zalege izpodredi novo matico.

Reservne matice mi služijo še pozneje, ako izgubi kak panj matico. Če je v katerem nova matica slaba, jo jeseni lahko zamenjam.

O rezervnih maticah in sploh o vseh maticah, kar jih imam v čebelnjaku, pi-

šem poseben zapisnik. Vsako matico, ki jo prestavim drugam, si zabeležim, prav tako leto rojstva in prašitve nove matice, ker le potem je mogoče imeti pregled o maticah.

Jeseni združim v matičnjakovih predelkih po dve družinici in prezimim samo tri matice. Če izgubi kak plemenjak pozimi ali spomladi matico, mu pridružim iz matičnjaka kar celo družinico z matico vred, pa je panj rešen propada. Spomladi pa, ako mi katera družinica v matičnjaku še ostane, jo pustim do rojilne dobe. Tedaj matico odstranim, družinico pa pridružim kakemu drugemu panju, da imam oddelke v matičnjaku pripravljene za novo naselitev.

Ako bi bila pomlad tako slaba, da bi panji sploh ne rojili, tedaj bi pa napolnil matičnjak z narejenimi rojički brez matic, da bi si oddelki sami izpodredili matice.

Prejšnja leta sem prezimljene čebelne družinice v matičnjaku porabljal za narejene roje, a sem se prepričal, da imam od naravnih rojev boljše uspehe nego z narejenimi, zlasti kar se tiče satja. Zato nisem v tem spisu razpravljaj o narejenih rojih. Ako bi se kdo zanimal zanje, naj čita članek »Naravni in narejeni roji« in »Najboljši narejeni roji«. Oba članka sta v »Slov. Čebelarju« l. 1924, v 2. in 5. številki.

Prihodnja in zadnja razprava bo o enotnem oskrbovanju panjev ter sklep.

Moje žrelo.

Fr. B e c i v Razboru pri Zidanem mostu.

povsem gladko, saj »Čebelar« ima neizmeren želodec, ki potrebuje mnogo raznovrstne hrane itd. Te lepe besede so tudi

mene premotile, da sem že lansko spomlad nekaj napisal. A ko sem tisto prebral, me je rdečica polila, in dejal sem: »Nič ni s tem, to ni za svet.« In nesel sem tisti papir ne na pošto, ampak na dno omare. Nato sem ga skrbno zaklenil, da bi mi le kdaj ne pobegnili skrivaj ter mi delal sramoto. Sedaj sem se pa odločil, da vendarle nekaj napišem. Povod za to je dal g. H. Peternel, ki je lani v prvi številki »Sl. Č.« omenil nekaj takega, kar

sem jaz napisal, pa rokopis obdržal doma, namreč, da je čebelam mučno, da premagajo razdaljo med satniki ter dnom panja. Ko postane panj živalen, to ne prihaja v poštev, ker čebele že same napravijo živost med dnom in satniki. Drugače je pa pri šibki družini in take so po večini spomladi.

Vsak čebelar je že ob ogrebanju rojev lahko opazoval, kako čebele nerade »skačejo«. Če ne primaknemo panja neposredno k roju, pa ne gredo vanj. Tako je tudi v panju. Le dvigni deščico pri okencu ter glej proti žrelu, pa boš videl, kako tekajo spodaj po letvicah satnikov, zlasti pa še po železni palčici sem in tja in iščejo mesta, kjer bi lahko splezale na dno. Malo, pa ne mnogo boljše pot imajo s paše se vračajoče čebele. Po večini sedajo na brado. Potem begajo po dnu, plezajo po stenih in prehajajo potem od sata na sat, preden pridejo do pravega. Seveda, če bi imele pamet, bi že hošile po bližnji poti, ker pa je nimajo, čebelar jih pa silni, da morajo bivati v panju, kakršnega jim on odkaže, zato je njegova dolž-

nost, da napravi panj kar mogoče praktičen v vsakem oziru.

Meni je najbolj všeč ameriško žrelo, ki ni spodaj pri dnu, ampak nekoliko centimetrov više. Na to žrelo je znotraj pritrjena kakih 5 cm široka in tudi toliko visoka deščica, ki je vodoravno z žrelom, oziroma z brado. Razdalja med njo ter satniki znaša 8 do 10 mm. Ker je pritrjena k žrelu, se pri snaženju odmakne z njim vred, ne ovira torej nič.

Ker ni žrelo na dnu, tudi čebele ne silijo k tlom, marveč gredo po satu do konca, odkoder z lahkoto stopijo na omenjeno deščico, ki vodi k žrelu. Prav tako napravijo s paše se vračajoče čebele. Kakor hitro prestopi čebela žrelo, se že lahko spne na svoj sat.

Ko sva lani s tovarišem Pompejem opazovala omenjeno vrvenje na dnu panja, me je bodril, naj to opišem v »Slov. Čeb.«. Mogoče imate drugi čebelarji bolj modre čebele, ki znajo bolj spretno hoditi iz panja v panj. Kdor ima pa take nerode, kakršne so moje, naj pa napravi tudi takšno žrelo, ki sem ga opisal, in seveda, če hoče.

Vseslovanski čebelarški kongres in razstava v Pragi.

IV.

Tudi desna stran razstavne palače je nudila gledalcu krasno sliko. Skupina moravskih čebelarjev je bila posebno lepa in obširna ter dobro urejena. Pozornost so vzbujali razni diagrami, statistične tabele, veliko število najraznovrstnejših panjev in predmeti »Družine moravskih vzrejevalcev žlahtnih matic«. Moravska je razstavila tudi mnogo finega, zelo okusno opremljenega medu. Tudi voska je bilo precej.

Šleska skupina ni nič zaostajala za drugimi prvovrstnimi. V marsičem je

bila vprav vzorna. Tudi tu smo opazili mnogo lepega medu.

Slovaški čebelarji so se reprezentirali kar najsijajneje. Zlasti nas je presenetila nenavadno velika množina res finega, čistega medu. Mnogi starinski predmeti, diagrami in nagačene živali so napravili skupino kaj mično. Tudi slovaška čebelarška književnost je bila dobro zastopana.

Znak velike ljubezni do svojega naroda je kazala ukrajinska skupina. Tu smo videli, kaj zmore ta ljubezen do stvari in mlado navdušenje. Nekoliko ukrajinskih visokošolcev, ki žive v prognanstvu, je zbralo v kratkem času toliko zanimi-

vega blaga, da se je srce pri pogledu na skupino nehote ogrelo. Večina razstavnih predmetov so zavzemale dragocene statistične tabele. Za njih izdelavo je bilo treba mnogo duševnega dela. Sijajno je bila zastopana ukrajinska čebel. književnost. Od l. 1855. do 1926. so izdali Ukrajinci nad 70 del! Videl sem zbirke obnožine, herbarije medecih rastlin, panje, orodje i. dr., vse pa vzorno pripravljeno.

Fina je bila poljska skupina. Poljaki so lahko ponosni nanjo. Tvorničar Lankof je razstavil izvrstne stroje za izdelovanje satnic. Njegov fabrikat prav uspešno konkurira z nemškim (Rietschejevem). Poljaki so poslali na razstavo tudi železniški voz, ki ga uporabljajo za predavanja. Velik del vagona zavzema »predavalnica«. Ob straneh je deset zaklopnih stolov. Na stenah je razmeščeno vzorno orodje, ki ga uporablja napredni čebelar. Manjkalo tudi ni panjev za demonstracije. Polovico voza sta zavzemali dve kabini, ki sta bili prirejene za delavno sobo predavateljev, ponoči pa za spalnico. Sobi sta bili razkošno opremljeni, lepše nego voz I. razreda. Saj se tudi spodobi! Zakaj bi se samo ministri v salonskih vozovih vozili? Ali ni čebelarški predavatelj za čebelarje bolj važna oseba nego n. pr. kak minister za izdajanje slabih zakonov?

Velik vogal razstavne dvorane so zavzemale razne čebelarke tvrdke. Tu je prevladovala znana tvrdka Švarc iz Kolči na Češkem, ki je razstavila nebroj panjev, paviljonov in paviljončkov ter mnogo najrazličnejšega orodja. Blago je bilo vzorno, predmeti pregledno razmeščeni.

Pred razstavno palačo je bila skupina živih čebel, samih prašilčkov s plemenskimi maticami. Tam so se obiskovalci razstave najrajši mudili, odpirali vratca, iskali matice in moževali. Panjev s čebelami ni bilo mnogo, ker ni bil čas za to primeren. Velika vročina je marsikoga preplašila, da ni razstavil čebel. Z največjim zadovoljstvom smo pa ugotovili, da so bile skoro vse čebele (nad sto dru-

žin) pristne, nepokvarjene Kranjice, ali, da se komu ne zamerimo, Jugoslovanke. Ne pomaga nič. Če bi naša čebela ne bila to, kar je — res izvrstno pleme —, že davno bi jo bili vrgli med staro šaro. Da, da, »kranjska« čebela, še boš uživala sloves. Čeprav ti danes izkušajo kredit jemati, pride čas, ko bo tvoja čast vnovič »gor postavljena«.

Glede češkega medu pripominjam, da pridelujejo tam največ deteljnega (esparzetnega), ki je nenavadne citronaste barve, potem snežnobelega od čisteca (stachys recta), akacijevega, cvetličnega in jelovega. Češki jelov med je strjen nekoliko drugačne barve nego naš. ki je bolj temen.

Med posebnostmi omenjam točilo za vosek. Na eni strani je parni kotel, ki je v zvezi z nekakim točilom za vosek. Stroj je velik in precej kompliciran in zelo drag. Kako se bo v praksi obnesel, je še negotovo. Nekí čebelar je razstavil zanimiv izum. Iz kosov desek določene oblike je mogoče sestaviti panj kakršnegakoli sistema (in mere). Poizkušali smo naš A.-Ž. panj sestaviti. V četrti ure je bil gotov. Izumitelj je vzel za podlago sistem tako zvanih stavb s kameni, s kakršnimi se otroci igrajo. S pomočjo raznih kovinastih spajalk, ključic in vzmeti je naglo mogoče sestaviti deske za panj. Zanimiv razstavni predmet, toda Bog ve, kako bi se v praksi obnesel. Če bi padel tak panj z voza, kdo ve, kam bi posamezni deli odleteli.

Omenjam tudi, da so skoraj vsi češkoslovaški panji ameriškega sestava (premično medišče), z enakimi (podolžnimi) sati podolž v plodišču in medišču.

Razstava v Pragi je bila za slovansko čebelarstvo velikega pomena. Tu se je videlo, da je pri vseh slovanskih narodih čebelarstvo v posebni časti in da mogočno napreduje. Vsi moramo biti ponosni, da je razstava tako sijajno uspela. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da so češkoslovaški čebelarji doprinesli velike žrtve in da je v prvi vrsti njih zasluga, da se je razstava posrečila.

Vseslovanski čebelarški kongres.

Dne 5. julija ob 10 dopoldne so se zbrali čebelarji v Smetanovi dvorani »Obecnihi doma« na Trgu republike. Tam se je vršil kongres.

Če Čehoslovake za kaj zavidam, za ta dom gotovo. V življenju sem videl malo tako krasnih stavb. Že Smetanova dvorana je poglavje zase, ki mi ne bo ušlo iz spomina. Tu so se češki arhitekti potrudili, da so ustvarili nekaj »za vse večne čase«, nekaj veličastnega in lepega. V tej dvorani smo zborovali. Pred otvoritvijo kongresa so pod prsti prof. Wiedermanna zabučale velike orgle pozdravno pesem. Toliko sladkobe, miline in mogočnosti nisem še slišal iz piščalk. Kongres je otvoril svetnik B. Vančura, ki je zborovalce pristrčno pozdravil in poudarjal veliki pomen dneva. Izrazil je radost, da je čebela, ta vzor marljivosti, privedla v Prago zastopnike vseh slovanskih narodov. Na njegov predlog sta bila odposlana predsedniku republike in ministrskemu predsedniku Švehli pozdravna brzojava.

Za častnega predsednika zbora je bil nato izvoljen Jovan P. Jovanović iz Belgrada, za člane predsedstva pa Stanislav Brzóska (Poljska), M. K. Vačkov (Bolgarska), Sv. K. Gjorgjević (Jugoslavija) in S. Šeljuchin (Ukrajina).

V imenu kmetijskega ministra O. Srdinke je pozdravil zbor dr. Veđer. Navdušeno je pozdravil zborovalce Poljak Ant. Margonski, častni kanonik v Umienju. Pristrčno se je glasil govor poslanca Berana, ki je prinašal pozdrave kluba republikanske stranke. Senator dr. Havelka, je pozdravil zbor v imenu praške trgovske in obrtne zbornice, poslanec Geršl pa v imenu kluba poslancev socijalnodemokratske stranke. Zadnji pozdrav v imenu slovaškega kmetijskega sveta je izrekel dr. Jan Gašperik.

Svetnik B. Vančura je nato v obsežnem govoru podal zgodovino in pomen vseslovanskih kongresov in podal smernice za delovanje v bodočnosti. Spomnil se je tudi

nekdanjih vnetih in znamenitih sodelavcev, ki jih že krije zemlja: Rusa prof. Kalugina, Poljaka Ciesielskega, Bolgara Georgeva, Srba Živanovića, Čeha Kebrla in Kitzbergerja. Prosil je, da jih ohranimo v trajnem spominu. Prebral je tudi došle pozdrave od predsednika republike drja Masaryka, kanclerja drja Šamala, poštne ministra drja Noska, primatorja drja Baxe in mnogo drugih. Ob koncu govora je zaklical vsemu slovanstvu, slovanskim narodom in čebelarstvu »Živio, Nazdar«. Zborovalci so se z navdušenjem odzvali.

Pri volitvah v stalni odbor »Vseslovanske čebelarske zveze« so bili izvoljeni: za predsednika Poljak Stanislav Brzóska, za tajnika Poljak Ludvik Liezbanjski iz Poznania, za odbornike pa Bolgar Mutavdziew, Srb Gjorgjević, Hrvat dr. Langhofer, Čeh Vančura, Slovak dr. J. Gašperik, Ukrajinec prof. Šeljuchin in Evžen Archipenko, Rus Titov iz Moskve, Lužiški Srb Mikulaš Hajna in Slovenec Bukovec. Za glavnega tajnika je bil izbran Čeh Šmidlik.

Sklenjeno je bilo, da bo prihodnji kongres v Poljski. Določitev mesta se je prepuštila Poljakom.

Nato so se razdelili referati za bodoči kongres. Referat o zatiranju kužnih boleznih čebel je bil odkazan živinozdravniku Jar. Ritižu v Krpcu, referat o čebelarški zakonodaji M. Mutavdziewu iz Sofije, referat o slovanski čebelarški vedi doc. drju. Schönfeldu iz Prage, referat o slovanski književnosti in literaturi dr. J. Gašperiku iz Bratislave, referat o vzgoji čebelarskega naraščaja pa Sv. Gjorgjeviću iz Beograda.

Po končanem sporedu so orgle vnovič zadonele in po dvorani se je razlila večno lepa, sladka naša pesem »Kje dom je moj«. Igrana je bila mojstrsko in je napravila na zborovalce mogočen vtis.

Zborovalci so potem šli k skupnemu obedu v restavracijo »Meštanska Beseđa«. Dvorana je bila zelo okusno okrašena. Mize so se šibile od najrazličnejših dobrot. Dobro vince in izvrstno pivo je naglo razvozlalo jezike in začele so se

zdravice brez konca in kraja. Vse je bilo veselo razpoloženo in polno hvaležnosti do gostoljubnih Čehoslovakov.

Na razstavišču je popoldne svirala vojaška godba. Okoli paviljonov z jestvi-

nami in s pijačo — znamenito pivo iz pivovarne »Na stari rihti«! — so se trli čebelarji in kmalu je bilo povsod prav živahno in veselo življenje do večera.

Dalje prihodnjč.

Pokrajinska kmetijska razstava v Ljubljani.

Prof. Jos. Verbič v Ljubljani.

aše čebelarje smo večkrat pozivali, naj se razstave udeleže in gotovo se bodo mnogi zanimali, kako je uspela.

Kakor znano, je bila razstava v času od 17. do 26. septembra v prostorih ljubljanskega velesejma. Po izjavi gosp. kmet. svetnika Rohrmana, ki si je letos ogledal kmetijsko razstavo v Pragi, je bila naša pokrajinska razstava najlepša prireditev te vrste, ki se je kdaj vršila v Jugoslaviji in sosednih državah.

Njen namen je bil, da seznanijo producente in njih pridelke naravnost s konsumentami ali pa s trgovci, torej da olajša in pospeši prodajo in nakup blaga. Kako je hotel razstavni odbor označiti cilj doseči in koliko se mu je to posrečilo, je razvidno iz naslednjih vrstic.

Videti je bilo sadje, zelenjad, cvetlice, med, vosek, sir, maslo, vino, kmetijske stroje in orodje. Nas zanima le čebelarstvo.

Udeležba čebelarjev ni bila baš velika. Le 26 jih je razstavilo svoje pridelke. Bili pa so iz vseh delov Slovenije: gorenjskih Jesenic, iz nekdanje Koroške, pa tudi iz Belokrajine, od Drave in Mure. Razstavili so cvetlični, deteljni, smrekov in hojev med, največ pa je bilo ajdovega. V mnogih naših krajih je bil to pač edini pridelek letošnjega leta. Prišel je iz panjev naravnost na razstavišče. Čebelarji niso utegnili čakati, da bi bil iz sebe izmetel voščine, cvetni prah in da bi se bil očistil. Zato ni čudno, da je bilo razstav-

ljeno blago deloma še penasto in ne popolnoma čisto. Ne moremo pa opravičiti, da so plavali po nekem medu čebeline noge, mravlje in druga primes. Takega medu ne bi bil smel odbor sprejeti na razstavo. Tudi nekaj preredkega — nezrelega smo opazili. Pljuskal je v kozarcu kakor voda. Pa to so bili le poedini primeri. Vobče je bil čist, zrel in izvoru primerne okusa.

Oprema je bila v splošnem lepa. Večina razstavljalcev se je poslužila kozarcev s kovinastimi pokrovcami, ki jih je uvedlo in prodajalo Slov. čebelarsko društvo.

Izkušnja je pokazala, da je ta posoda za razstavo in tudi za splošno prodajo neprimerna. Predraga je. Dandanes bo malokdo dal pri nakupu 1 kg medu še 10—13 Din za posodo. Ako bi steklenicam za poslane vzorce pri prodaji ne bili znižali cene za polovico, bi bili morali vse vzorce vrniti razprodajalcem neprodane. To jim gotovo ne bi bilo všeč.

Za manjše količine medu bo treba cenejše posode. Zadeva je v najboljšem tiru in se bo do prihodnje pomladi ugodno rešila.

Med je bil razstavljen tudi v večjih, čednih kovinastih posodah po 25 do 50 kilogramov. Razstavljenega je bilo nad 1200 kg. Naprodaj pa je bilo priglašenega 5000 kg.

Ves razstavljeni med je posebna ocenjevalna komisija pregledala, ocenila in po zaslugi odlikovala s srebrnimi in bronastimi kolajnami. To je bilo že objavljeno v oktobrski številki »Slov. Čebelarja«.

Ker so bile za druge kmetijske proizvode tudi zlate kolajne, za kar je čebelarški odbor prepozno zvedel, bomo v prihodnje zahtevali, da se tudi za naše produkte prihrani nekaj takih odlik.

Na razstavišču smo dvojce vrst medu prodajali na drobno. V to svrhu smo iz dveh točil, ki sta imeli celo dno, odstranili koše in jih napolnili z medom. Pod iztočne cevi, ki so se dale dobro zapirati, pa smo postavili tehtnice. Med smo točili v posode, ki so jih kupci prinesli s seboj, ali pa v posebne cenene steklenice, ki jih je odbor dobil v komisijsko prodajo in jih zaračunal po lastni ceni. Na ta način smo prodali okoli 200 kg medu.

Pri prodaji smo se držali naših običajnih cen. Za ajdov med smo zahtevali pri prodaji na drobno po 25, na debelo pa po 20 Din, za cvetlični in za druge vrste medu pa po 30, oziroma na debelo po 25 in 22.50 Din brez posode.

Po cenah medu in po zalogah so vpraševali v prvi vrsti ljubljanski zasebniki in trgovci. Več pa je bilo tudi kupcev iz Kranja, Zagorja ob Savi, iz Zagreba in Banata. V Banatu je bila letos slabša letina nego pri nas. Nismo se zato čudili, da je neki banaški trgovec kupil 1000 kg medu.

Vosek je bil na razstavi zelo lep, a bilo ga je malo. Le štirje razstavljalci so ga imeli naprodaj. Dva razstavljalca sta dobila priznalno diplomu.

Poleg medu in voska so bili postavljeni na ogled in v nakup panji in razne druge čebelarške potrebščine. Največji del tega prostora je izpolnil blagovni oddelek Slov. čebelarškega društva. Razstavil je več A.-Ž. panjev najnovejše sestave na 9 in 10 satnikov, mnogo točil in najraznovrstnejše orodje.

Kmetijska šola na Grmu je kazala svoj A.-Ž. panj, iz katerega se je moglo potegniti na sankah vse plodišče obenem ali pa vsak satnik posebe.

Gosp. Hernja iz Središča ob Dravi je poslal na razstavo svoj 37 kg težki pokončni panj, ki ima poleg plodišča in me-

dišča še poseben rezervni prostor. Satniki (41 × 26 cm) so podolžni in leže na tankih letvicah in je v panju sigurno pokonci le, ako se naslanjajo drug na drugega. Posetniki razstave se o tem panju niso laskavo izražali in so vsi vprek menili, da nima prihodnosti.

Mnogo zanimanja je vzbujal panj, ki ga je izumil gosp. Jos. Goederer iz Nameršlja pri Igu in ga že poznamo s čebelarške razstave v letu 1923. V večjem podolžnem obodu je manjši, ki se da potegniti iz prvega kakor miznica iz mize. V notranjem obodu visi 17 satnikov v prečni legi. Velikost satnikov je manjša nego pri A.-Ž. panjih. Prednost panja je, da se da nakladati v skladovnice in se poleg tega da opravljati od zgoraj. Velike pomisleke pa so imeli čebelarji zaradi lege medišča, glede varstva čebel ob pregledovanju, glede uporabnosti panja ob vlagi in glede nabavne cene. Te dvome bi mogli potrditi ali razpršiti le izjave onih, ki rabijo take panje že dalj časa. Gosp. Goederer je razstavil tudi pripravne električne spajalnike za lepljenje satnic, svoje pitalnike, zbijače za satnike in model za izdelovanje pločevinastih razstojšč.

Gosp. Kancler iz Hajdina pri Ptujju je imel na razstavi par A.-Ž. panjev z žlebičjem. Izdeluje jih pa tudi brez tega. Čebelarjem v Mariborski oblasti jih toplo priporočamo.

Na razstavi smo imeli priliko spoznati lahko, a trdno sklopljiv panj ameriškega sistema. Srbi, ki so posetili razstavo, so se zanj posebno zanimali. Prepričani smo, da bi gosp. Jos. Lenarčič, veleindustrialec na Vrhniki, ki ga nam je poslal, dobil iz naših južnih krajev, kjer so ameriški panji v rabi, mnogo naročil, ako bi čebelarji vedeli zanj.

Pogrešali smo več obrtnikov, ki izdelujejo panje in čebelarško orodje. Tukaj bi si na najcenejši način pridobili kupcev.

Velika privlačna sila za stare in mlade obeh spolov so bile žive čebele, ki jih je razstavil gosp. Jože Okorn. V treh za-

prtih, enosatnih prašilnikih s steklenimi stenami so si ljudje brez strahu ogledovali čebele, obeležene matice, zadelan in nepokrit med in drugo.

Čebelarški razstavní prostor je bil primerno okrašen. Iznad obstranskih miz, ki so bile obložene z medom, so se dvigale vitke dracene, od miznih robov pa so se ljubko zibale drobnoliste viseče lončnice in prijetno blažile enoličnost belih papirnatih zastorov.

Po stenah so viseli lični napisi, ki so opozarjali na vrednost medu za otroke, oslabele, živčno bolne, okrevalce in svarili pred nakupom tujega in ponarejenega medu ter priporočali le domačo robo.

Nad napisi so bile nameščene velike slike, ki so kazale, kako so čebelarili nekda in kako negujemo čebele dandanes.

Čebelarški odsek je poplašal stroške za svoj oddelek sam iz dobička od nadrobne prodaje medu. Velesejska uprava mu je dala brezplačno na razpolago razstavní prostor ter mu iz svojih dohodkov nabavila kolajne in diplome. Hvala ji!

Trdimo, da del pohvale o lepoti razstave gre tudi čebelarškemu oddelku. Uverjeni pa smo, da razstava ni bila samo lepa, temveč da je nudila čebelarjem tudi znatne ugodnosti. Največ koristi pa jim donese taka prireditev tedaj, ko bo dovolj medu.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič v Ljubljani.

V septembru 1927 se je po daljšem presledku zopet utrdila zelo omajana vera in ljubezen do čebelarstva. Ta mesec je brnelo točilo pri vseh čebelarjih, ki so imeli čebele v ajdovi paši. Jemali so iz medišč po 3 do 20 kg, povprečno pa po 4 do 10 kg.

Izmetavala pa se je bera iz meseca avgusta. September je kljub lepemu vremenu malo pripomogel k temu težko pričakovanemu, a ne najprijetnejšemu čebelarškemu opravilu. Največ je izdal drugi dan meseca, ko je imelo od 22 opazovalnih postaj 14 od njih najboljši donos. V prvi tretjini septembra meseca so zaznamenovali znatno zvišanje teže le Novo mesto, Orehova vas in Cezanjevci.

Tudi čebele so bile menda s svojo za zimo nabrano zalogo zadovoljne. Niti enega primera ropanja niso omenili poročevalci.

Ker je bila večinoma ves avgust paša, so se čebele dobro razmnožile in bo prišlo mnogo mladine v zimo. Naravno je, da je septembra meseca odmirala starejša in zgarana žival. Tudi troti so šele sedaj neprosvoljno zapuščali svoja udobna bivališča.

Odmiranje čebel in zorenje medu je povzročilo, da se je teža panjev precej skrčila. Do konca meseca je opazovalni panj na petih postajah zgubil nad 3 kg od svoje teže.

Gosp. Jul. Majer iz Doba nam poroča: »Dne 5. sept. je bil miren in gorak dan. Toplina je znašala opoldne 20° C. Čebele so dobro letele na ajdo. Vračujoče se domov, pa so trumoma padale pred čebelnjakom na tla, lezle na vse strani in se niso mogle dvigniti v zrak. Mnoge so se zbrale v do dve pesti debele kepe, ki so se pa šele prihodnji dan razpustile in večinoma odletele. Enak pojav so opazovali istega dne v Dobu še pri dveh drugih čebelnjakih, v 2 km oddaljeni Krtini pa en dan prej.« Drugega vzroka za tako začasno oslabelelost do sedaj razen mraza ne poznamo.*

* Enak pojav sem opazoval dne 5. septembra pri svojih čebelah na Studencu na Ižanskem. — Urednik.

Ne silite z letošnjim pridelkom od hiše. Medu je malo, prodali ga boste na drobno z lahkoto. Ne pozabite, da je bila drugod v državi slaba letina.

Mesečni pregled za september 1927.

Razpredelnica I.

Kraj (z morskó višino)	Označba opazovanega panja	Pan je na teži						največ pridobil			Toplina zraka			Dni je bilo									
		pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg			najvišja	najnižja	srednja me-sečna	izletnih	deževnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih			
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	pridobil	po-rabil	dkg	dne	C°	C°	izletnih	deževnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih
		mesečni tretjini dkg												C°									
Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	30	—	—	125	150	100	—	345	—	30	2.	+ 27	+ 6	+ 15.4	25	11	—	13	3	15	6	6
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	60	—	—	170	160	70	—	340	—	30	2.	+ 27	+ 7	+ 16.9	20	13	—	10	6	14	7	7
Št. Vid nad Ljubljano (314 m)	A.-Ž.	25	—	—	105	75	70	—	225	—	15	1.	+ 26	+ 2	+ 14.8	26	15	—	8	14	8	6	6
Tacen pod Šmarno goro (314 m)	A.-Ž.	135	—	—	350	230	120	—	565	—	65	2.	+ 30	+ 4	+ 17.	25	8	—	7	4	11	7	7
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.	350	—	—	175	123	95	—	38	—	100	1.	+ 24	+ 7	+ 14.	20	11	—	9	11	10	9	9
Virnaše pri Šk. Loki	A.-Ž.	345	—	—	135	110	60	40	—	115	2.	+ 25	+ 9	+ 13.2	25	13	—	11	12	7	13	13	13
Dobrava-Vintgar (577 m)	A.-Ž.	50	—	—	90	110	140	—	290	—	30	3.	+ 28	+ 5	+ 17.1	22	11	—	3	5	11	—	—
Javornik n. Gor. (553 m)	A.-Ž.	25	—	—	50	130	190	—	345	—	15	2.	+ 27	+ 4	+ 15.3	19	9	—	18	12	—	3	3
Dob (305 m)	A.-Ž.	70	—	—	70	90	70	—	160	—	30	2.	+ 25	+ 4	+ 17.	20	9	—	3	7	11	4	4
Rova na Gor. (350 m)	A.-Ž.	150	—	—	155	255	60	—	290	—	55	2.	+ 25	+ 6	+ 15.9	28	12	—	10	8	12	7	7
Breg-Križe (483 m)	A.-Ž.	170	—	—	100	60	50	—	40	—	80	2.	+ 31	+ 4	+ 16.1	22	12	—	9	5	11	9	9
Vrhnika (293 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 26	+ 6	+ 16.6	—	7	—	11	7	12	5	5
Cerknica (575 m)	A.-Ž.	250	—	15	35	40	50	140	—	—	40	2.	+ 24	+ 4	+ 17.2	28	10	—	5	17	8	15	15
Sv. Gregor pri Ortneku (736 m)	A.-Ž.	170	—	—	40	102	34	—	6	—	60	6.	+ 24	+ 8	+ 13.6	29	10	—	8	1	11	22	22
Valpča vas p. Semiču (280 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 33	+ 9	+ 19.5	26	8	—	5	19	6	23	23
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	710	—	—	20	110	70	510	—	—	17	2.	+ 30	+ 5	+ 18.	27	7	—	4	7	19	7	7
Ptuj (221 m)	A.-Ž.	250	—	—	250	50	60	—	110	—	140	2.	+ 26	+ 7	+ 18.	27	7	—	6	21	3	12	12
Hrastnik (250 m)	Gerstung	140	—	—	80	140	53	—	133	—	52	3.	+ 29	+ 7	+ 17.5	24	12	—	8	14	8	7	7
Sp. Ložnica pri Žalcu (252 m)	A.-Ž.	95	—	—	90	135	70	—	200	—	50	3.	+ 24	+ 5	+ 15.5	23	7	—	6	19	5	21	21
Orehova vas p. Marib. (270 m)	Gerstung	520	—	—	20	85	75	240	—	—	110	2.	+ 26	+ 8	+ 19.5	18	7	—	14	13	3	22	22
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	Dunajski	20	—	—	35	70	110	—	175	—	15	2.	+ 22	+ 5	+ 12.7	27	10	—	7	19	4	13	13
Vrže pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	20	—	—	95	135	65	—	275	—	20	4.	+ 27	+ 4	+ 16.3	28	12	—	14	10	6	20	20
Cezanjevci (182 m)	A.-Ž.	420	—	—	50	150	130	90	—	—	110	2.	+ 27	+ 8	+ 17.8	26	8	—	7	18	5	21	21
Guštanj (398 m)	A.-Ž.	30	—	60	95	165	155	—	325	—	30	4.	+ 25	+ 4	+ 14.8	25	6	—	11	8	11	13	13

Društvene vesti.

Tečajji.

Koncem novembra, odnosno v prvi tretjini decembra bom priredil eden, po potrebi tudi več enodnevnih tečajev o shranjevanju in odbiranju satja ter pridobivanju voska. Tečaj se bo vršil v Škofji Loki.

Vsled pomanjkanja neobhodno potrebnega orodja in učil je prireditev takih tečajev po deželi zelo otežkočena, večkrat celo nemogoča. Od čebelarja se pa zahteva dobro obdelana roba. Ako hočemo doseči višjo ceno in postaviti na trg prvovrstno, v vsakem pogledu odgovarjajočo robo, je potrebno, da se udeleži tega tečaja čim več čebelarjev. Posebno pa opozarjam na ta tečaj vse naše podružnice. V vašem interesu je, da pošljete na ta tečaj vsaj enega člana, da se bo v tem poslu vsestransko izvežbal.

Prijave za ta tečaj pošljite najkasneje do 12. novembra t. l. na moj naslov v Škofjo Loko. Vse prijavljene bom z dopisnico obvestil, kdaj se bo ta tečaj vršil. **Jože Okorn.**

Vsem podružnicam v uvaževanje!

Vsled sklepa letošnjega občnega zbora se morajo v smislu društvenih pravil izvršiti občni zbori podružnic v mesecu decembru vsakega leta.

Vršitev občnega zbora mora biti objavljena v »Čebelarju« vsaj 14 dni pred občnim zborom.

rom. Tozadevne objave pošljite najkasneje do 15. novembra t. l. uredništvu »Čebelarja«, Gruberjevo nabrežje 14.

Društvene tiskovine: imenike članov in položnice bomo razposlali istočasno z okrožnico, katero prečitajte in obravnavajte na občnem zboru do konca novembra t. l.

Seja načelstva

dne 11. avgusta t. l.

Navzoči gg.: prošt Kalan, Arko, Bukovec, p. Teodor Tavčar, Okorn.

1. Zapisniki zadnjih sej so se prečitali in odobrili.

2. Prečitano in obravnavano se je tajnikovo in blagajnikovo poročilo za društveni občni zbor, nakar se je obravnavalo vprašanje odborniške liste, katero vprašanje pa je kljub dolgi debati ostalo nerešeno.

3. **Slučajnosti.** Tajnik je poročal da je udeležencem občnega zbora dovoljena polovična vožnja po železnici pod običajnimi pogoji, ter da je o tem obvestil vse podružnice s pozivom, naj se občnega zbora gotovo udeleže.

G. urednik je poročal o razstavi v Prazi. Poročilo se je odobrilo.

Seja se zaključila.

Jože Okorn, tajnik.

Vesti iz podružnic.

Ljubljanska podružnica ima sejo dne 8. novembra t. l. ob osmih zvečer pri »Nacetu«.

Trboveljska podružnica je zborovala 2. oktobra ob 14. uri pri čebelnjaku g. Jenka v Hrastniku. Predaval je potovalni učitelj g. Okorn iz Ljubljane o jesenskih opravilih v čebelnjaku. Čebelarji so z velikim zanimanjem poslušali nazorno podavanje in si osvojili razna navodila. Le žal, da je tokrat ostalo toliko čebelarjev doma brez pravega vzroka. Več nego da vsakega pismeno vabimo, pač ne moremo storiti. Sklenili smo, da dobi tudi Hrastnik stiskalnico za satje. — Tajništvo.

Podružnica za Maribor in okolico ima občni zbor v nedeljo, dne 11. decembra, ob pol 10. uri v deški osnovni šoli III. (magdalensko predmestje) po običajnem dnevnem redu.

Ptujška podružnica je priredila dne 21. avgusta t. l. čebelarstvo veselico, združeno s predavanjem g. Jurančiča. Zanimivemu predavanju je prisostvovalo precej čebelarjev, toda sami napredni, že izurjeni člani. Pogrešali smo pa skoraj vse na novo pristopivše, katerim bi bil po veliki večini strokovni pouk potreben. Veselica je imela v prvi vrsti namen, da združi vse okoliške čebelarje k

prijetnemu družabnemu sestanku, poleg tega pa da pomore podružnični blagajni. Doseglo se je s pomočjo idealnih in požrtvovalnih članov do neke mere oboje. Upamo pa, da se nam to v bodoče še bolj posreči. Pomanjkljivo zavednost in čut za skupnost bomo izkušali tekom zime dvigniti.

Naj mi bo dovoljeno na tem mestu, da v imenu podružnice izrečem najtoplejšo zahvalo vsem cenjenim darovalcem, ki so znatno pripomogli k uspehu, pred vsem pa cenj. gg. odbornikom, ki so s svojo vzorno in idealno požrtvovalnostjo omogočili prireditev.

Pri tej priliki naj omenim, da se v tukajšnjem okolišu zopet pojavlja gniloba. S tega mesta prosimo oblast pomoči in podpore pri zatiranju te nevarne bolezni. Dosedanja metoda zatiranja od strani oblasti je zaradi pomanjkanja potrebnega kredita nezadostna in skoraj brezpomembna. Treba bi bilo opozoriti merodajne činitelje na dejstvo, da imajo korist od dobrega čebelarstva v prvi vrsti sadjarji, odnosno poljedelci sploh, šele potem morabit tudi čebelarji. Ne bo torej težko najti za to občekoristno panogo malenkostnih zaščitnih kreditov. — Čebelarjem pozdrav! — Anton Polič, predsednik.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 1. Pri zadnjem pregledovanju čebel sem našel na dveh satih nekoliko gnilobne zalege. Ali se utegne bolezen na pomlad ponoviti in razširiti, čeprav sem satje uničil? Ali je bolje že sedaj uničiti sumljivo družino, čeprav na drugih satih ni bilo gnile zalege, pač pa je bila vsa zdrava in večinoma poležena.

Odgovor. Jeseni so gnilobni panji včasih tako lepi, da preslepe čebelarja, ki najde le nekoliko okuženih celic in misli, da bo dobro, če te odstrani. Navadno pa prezre tiste prazne celice, ki je v njih posušena zginita zalega, pa ne na dnu celice, marveč na spodnji steni (če držimo sat tako, kakor stoji v panju). Svetujemo Vam, da uničite panj že sedaj, ker je v njem brez dvoma tros kuge. Spomladi se bo bolezen polagoma razpasla in nevarnost je, da se naseli še v drugih panjih.

Vprašanje 2. Ali je zadostno, če panje razkužim z vrelo sodo, ali je treba za razkuževanje uporabljati še kakšno razkužilo?

Odgovor. Panje bi morali 24 ur v vreli sodi namakati in to čez 24 ur zopet ponoviti in nato panj s čisto vodo izplakniti. Šele potem bi bili panji resnično razkuženi. Ker je pa to delo zelo zamudno in tudi ni tolikih kotlov na razpolago, je najbolje, da si pri kleparju izposodite spajalno svetilko in ves panj z njo obžgete toliko, da les nekoliko porumeni. Rešetke ne smete obžgati, ker bi se stopila; to morate v vreli sodi kuhati (1 kg sode na 10—20 litrov vode). Glej tudi vprašanja in odgovore v letošnji 10. številki »Slov. Čebelarja«.

Vprašanje 3. Imam mlado, lepo satje, ki je bilo v medišču gnilobnega panja. Ali ga smem prihodnjo spomlad uporabljati v medišču ali za roje? Kako razkužim tako satje?

Odgovor. Najbolje je, če satja ne uporabljate več in ga skuhate za vosek... Sredstva, s katerimi bi se dal zanesljivo uničiti tros bolezn, ne da bi čebelam škodovalo — ni.

Drobiž.

Av gust Bukovec.

Neumesten odgovor. Beograjski »Pčelar« je v letošnji 9. številki odgovoril na neko vprašanje glede odpornosti posameznih čebelnih pasem proti kužnim boleznim in proti mrazu takole: »Vsa plemena so enako podvržena kužnim boleznim. Za planinske predele z ostrejšo in daljšo zimo je najboljša kavkaška čebela.« Temu odgovoru je pridejano priporočilo za nabavo več kavkaških matic.

Nas ne zanima toliko trditev, da so vsa čebelna plemena enako podvržena boleznim, dasi je znano, da je črna (nemška) čebela proti boleznim najmanj odporna. Zanima nas pa tem bolj trditev glede kavkaške čebele. Mi ne poznamo v Jugoslaviji nikogar, ki bi se bil obširno bavil s poizkusi glede te čebele. Nihče ni neizpodbitno dognal večje odpornosti kavkaške pasme. Mnenje »Pčelara« je brzkone oprto na izjavo kakega čebelarja, ki mu je do tega, da predstavi čebelarjem kavkaško čebelo za najboljšo, da je končni namen prav prozoren. Pri vseh narodih se zadnje desetletje uveljavlja načelo proti uvozu tujih čebelnih pasem. Večina držav je tudi prepovedala uvoz tujih čebel. Pri nas pa dasi imamo izvrstno domače čebelno pleme,

ki se lahko kosa z najboljšim tujim in ki druga plemena v marsičem jako prekaša, pa priporočajo uvoz tujih pasem: laške in kavkaške. Naši dedje so imeli našo domačo čebelo jako v čisljih. Slovela je po vsem svetu in pomladila čebelarstva skoraj vseh kulturnih narodov. Česar ji ni odrekla tujina — izvrstnih lastnosti, zlasti odpornost proti mrazu — tega ji nočemo priznati v domovini. Ali smo res že tako daleč zabredli, da bomo sedaj res začeli z uvozom manjvrednih plemen?

Značilno za razmere je pa, da je trgovec s čebelami, g. Strgar iz Bitenj pošiljal pred vojno baš v Kavkaz našo čebelo. Marsikaka matica je potovala tja. Če bi bila kavkaška čebela res to, kar se o njej govori in piše, bi nikomur v Kavkazu ne prišlo na misel, da bi naročil našo čebelo, zlasti, ker ni tako odporna proti mrazu kakor kavkaška — po mnenju »Pčelara«.

Če bi bil »Pčelar« nekoliko z odgovorom počakal, pa bi se bil lahko iz inserata g. Pobegajla iz Boke Kotorske (glej »Pčelara« br. 10 ex 1927) poučil, da imamo v Jugoslaviji čebelo, kakršne nima ves svet, in sicer dalmatinsko pleme, ki dela vseh 12 me-

secev in ne poseda doma niti ob deževju ter izletava na pašo pri 6° do 8° C. Prav slabo roji, toda satje stavi zelo intenzivno. Dalmatinsko pleme se odlikuje z veliko marljivostjo, izletava na pašo 6 km daleč. Te čebele delajo od treh zjutraj do devetih zvečer. Izletavajo na pašo tudi ob veliki vročini, zimo prestanejo z 2 kg medu, in so tako krotke, da pri delu ni treba krinke. Neobičajno dobra stran dalmatinskega plemena je, da vsako leto nanosijo toliko medu, da drugi čebelarji o tem niti misliti ne morejo. Ti podatki so se zapisovali sedem let.« Tako g. Pobegajlo!

V inseratu manjka še, da hodijo čebele kar s cekarjem na bero, da so velike kakor »merkuca« in da imajo trotje pol čevlja dolga žela.

O, g. Pobegajlo, pošljite mi hitro teh čebel, da bom prihodnje leto vsaj misliti mogel, koliko medu naberejo.

Pa bo gotovo kak čebelarček nasedel tem lepo donečim besedam!

Priprava medu za razstavo. Za razstavo ni vsak med dober. Pred vsem mora biti popolnoma »zrel«. Na velesejmu v Ljubljani je bil razstavljen tudi ajdovec, ki je v kozarcu pljuskal kakor voda. Čebelar, ki je tak med razstavil, ga je točil prezgodaj; zato je bil tudi voden.

Razstavljeni med mora biti tudi dobro precejen. O tem se je v »Slov. Čebelarju« že veliko pisalo, toda zaleglo ni nič, vsaj tako bi človek sodil po vzorcih na velesejmu. V mnogih steklenicah je bil med, ki je imel na vrhu »smetano«. O takem medu si nestrokovnjak lahko misli marsikaj, ker ne ve, da je pena popolnoma nedolžna stvar. Vtis, ki ga napravlja tak med na gledalca, ni ugoden in odbija kupovalca.

Tudi glede posode bi imeli marsikaj pripomniti. V steklenicah za pivo in v starih steklenicah za liker in za vkuhano sadje pač ne kaže pošiljati medu na razstavo. Na vsako steklenico spada lična etiketa in pa primeren pokrov, bodisi z kovine ali pa iz pergamentnega papirja. Pokrove iz papirja je treba zavezati s fino barvastno vrvico.

Pa še nekaj! Na velesejmsko razstavo so bili vabljeni čebelarji, ki imajo med naprodaj. Vsakdo je pričakoval, da je vsaj med, ki je na razstavi, naprodaj, pa ni bilo tako. Nekdo je imel nekoliko steklenic, ki jih je hotela kupiti neka gospa za vsako ceno, toda čebelar ga ni hotel dati. To bi ne smelo biti!

Poudarjamo pa z veseljem, da so se nekateri čebelarji zares potrudili in razstavili lepo in okusno opremljeno blago. Če niso dobili vsi kolajne, naj blagovolijo uvaževati, da

razstavljalcev, ki so poslali na razstavo n. pr. dve steklenici medu, komisija ni mogla vpoštevati, čeprav je imela mnogo dobre volje.

Omenjamo še, da je na obseg razstave vplivala letošnja letina, ki ne spada baš med najboljše. Zato je bilo bolj malo medu in še ta večinoma ajdovec.

Nova knjiga drja. Zanderja, »Der Honig«, je izšla. Preskrbi jo naš blagovni oddelek. Cena 3-50 Mk.

Zakaj nikdar ne najdemo vode v satju?

Vsakemu čebelarju je znano, da potrebujejo čebele mnogo vode. Že pri prvem spomladanskem trebežu planejo najprvo po njej. Kdor ima napajališče v bližini čebelnjaka, se sam lahko prepriča o neprestanem vrvenju okoli posode za vodo. Med dežjem, če posije sonce za kratek čas se usujejo čebele iz panjev, sedajo po listju, bilkah, zemlji in hlastno srkajo vodo. Zadek se jim živahno giblje kakor majhna črpalka. Če po daljšem dežju izlete, nanašajo prvi dan zlasti vodo, drugi dan pa zelo malo, čeprav je ta dan morda še lepši nego prejšnji. To kaže, da so se čebele prvi dan založile z vodo za več dni. Toda kam jo odlagajo? V satju je ni, porabiti pa tudi ne morejo vse sproti, čeprav je vsakdanja poraba velika, zlasti kadar je v panju mnogo lačnih in žejnih dojenčkov — zalege — in kadar je treba topiti strjen med. (V zgodnji spomladi najdemo na dnu panja mnogo medenih zrn. Takrat čebele še nimajo dovolj vode. Ko pride čas, da lahko redno izletavajo, ne najdemo na dnu medenih zrn, ker jih z vodo raztope.) Zasedovali so jih v opazovalnem panju in dognali, da vodo redkokdaj odlagajo v satje in da jo obdrže v mešičku za med. Potem jo polagoma oddajajo svojim potrebnim družicam. Te čebele — živi sodčki za vodo — se drže večinoma okoli zalege.

Da se o tem še temeljiteje pouče, so porabali vodo v napajališču z nekim živim barvilom, ki je neškodljivo in brez okusa. Barvana voda je bila v prosojnem životu laške čebele prav dobro vidna. Vse čebele, ki so pile to vodo, so na hrbtu z barvo zaznamenovali. Zvečer so prešteli zaznamenovane čebele v opazovanem panju. Drugo jutro so ugotovili, da je imelo mnogo več čebel barvast vodo v sebi, nego so jih našli prejšnji večer. Na ta način so ugotovili, da čebele, ki vodo donajajo, razdele prineseno množino na svoje družice. Tudi so ugotovili, da drugi dan niso imele v mešičkih samo vode, marveč da je bila mešana z medom.

Ta dejstva so tudi za prakso pomembna, ker pojasnjujejo pripravo hrane za zalego.

razdelitev dela v panju, zlasti pa rešujejo del zažonete o čebelah, ki čepa na satju v panju brez dela, kakor mi mislimo.

Očistimo stropce panjev v mediščih že sedaj jeseni voščenih prizidkov. Istotako moramo sedaj osnažiti vrhnje letvice satnikov. Taka dela radi odlašamo, spomladi, kadar devljemo satje v medišče, nas pa neostrgani stropi in satniki mude pri delu.

Ajdov med, zlasti nepokrit, se v satju rad napol strdi. Če pitamo čebele s takim medom v zgodnji spomladi, vržejo zrna na tla. Take sate prihranimo za roje, ki bodo ves med, tudi zrnje, do zadnje trohice porabili.

Pravilna lega rešetke je važna v praksi. Na obod jo pribijemo tako, da so raze (odprtine) obrnjene proti žrelu. Če so počez, se orodje pri snaženju rešetke neprestano zatika v raze. Najboljše orodje za strganje rešetke je pralica, ki jo uporabljajo zlasti pleskarji.

Sladkorja za pitanje čebel tudi letos ni dovolil finančni minister, dasi je v Vojvodini velika sila, ker so čebele zaradi strahotne suše popolnoma brez medu. »Zveza čebelarških društev« je sicer opozorila vlado na stisko vojvodinskih čebelarjev, našla je pa — kako pak! — gluha ušesa. Ni zākonske možnosti! Pa jo ustvarite, če je samo ta ovira. Če so lahko v finančnem zakonu razne zmede in določila, kakor nikjer drugje na svetu, bi finančni minister tudi lahko ustavil določilo, da je sladkor za pitanje čebel oproščen trošarine. O, saj če bi šlo za kake strankarske zadeve, bi se gospodje že zavzeli, za čebelarstvo pa ni vredno, nič ne nese — partijam.

Pameten čebelar je prijatelj Bolha s Studenca na Ižanskem. Pravi, da je neumnost govoriti o prevelikem številu panjev v posameznih krajih, kadar medi hoja. Naj jih bo kolikor hoče, čebele ne poberejo niti stotinko tistega medu, ki ga izpotijo jelke. Če bi bilo čebel preveč na posameznih krajih, bi ne bila tla pod jelkami pokapana od medu, ker bi čebele vsako kapljico sproti posrkale. Kdor se jezi na čebelarje, ki dovažajo čebele v jelkino pašo, je nevoščljiv ter ne zasluži nikakih obzirov.

O, dragi prijatelj Bolha, zakaj ne seže tvoj glas bolj daleč, da bi ga slišali tudi tisti, ki so gluhi za vsako pametno besedo.

Skrajno slaba čebelarška letina v Vojvodini! Zaradi velike suše so morali čebelarji že od spomladi pitati. Čebele niso dobile niti kaplje medu. Po strniščih je bila v normalnih letih bogata pašna, letos je vsaka bilka sproti usah-

nila. Čebelarji so se obrnili na »Savez«, da jim izposluje cenejši sladkor. — To so prazni upi! »Savez« je brez moči, ker pri ministrih ni »zakonske možnosti«! Pri Bogu je milost, v Beogradu je ni. Revež čebelar, ki od tam pričakuje pomoči!

Pločevinaste posode za med pri prodaji na drobno so v Ameriki splošno v navadi. Praktični Američani so steklenice že zelo opustili, ker so predrage. »Slov. Čebelar« bo v kratkem objavil prevod Dadantovega članka o prednostih pločevinastih posod za med in uporabi v Ameriki.

Nekoliko češkoslovaške čebelne statistike. L. 1926. so zazimili češkoslovaški čebelarji, ki jih je 95.273, nad 503.000 panjev. Čebelarjev pa je po stanovih toliko: 55.174 kmetov, 10.387 obrtnikov, 5909 profesorjev in učiteljev, 5506 delavcev.

Čemerike je tudi po Slovaškem ponekod toliko, da napravlja čebelarjem veliko škodo.

Zažičevanje s pretanko žico nima pomena. Neki čebelar z ljubljanskega barja mi je nedavno pravil, da se mu je med ajdovo pašo več dodelanih satov podrl, ker je uporabljal pretanko žico, ki se je zaradi sata trgala, dasi so panji stali vedno na enem mestu.

Slaba letina na Krasu in po Goriškem. Sporočeno nam je bilo, da so čebele slabo opravile in da bo treba pitati, ker panji nimajo zimske zaloge. Kakor se čuje, čebelarški voz skoraj povsod močno škriplje. O, te prekvate solnčne pege!

V Nemčiji število panjev naglo nazaduje. V zadnjih desetih letih je padlo za več kot pol milijona. Temu so krive poveljne razmere, drag sladkor in ker se čebelarstvo tam ne izplača. — Tudi v Sloveniji se pojavljajo znaki, da gremo — navzdol. Zaradi slabih letin so mnogi čebelarji vrgli puško v koruzo. Kdo ve, ali jih bo prva dobra letina zopet ogrela za čebele?

Iz pisma nekega ameriškega Slovence: »Imam 200 panjev. Čebelarstvo nameravam razširiti in na zimo prepeljati na jug, kjer je večna pomlad. Pridelam letno od 40 do 400 funtov na panj.« O, da bi mi pridelali vsaj 20 funtov povprečno, pa bi bili srečni.

Gniloba v Ljubljani. Po dolgih letih se zopet oglašča ta bolezen. Lani nam je bil prijavljen en slučaj, letos pa dva. O vseh teh primerih lahko rečemo, da so čebelarji sami krivi, da se jim je razpasla. Če bi bili čebele stalno nadzirali, bi se kaj takega ne moglo zgoditi. Upamo na korenito iztrebljenje.

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

Predmet	Cena	
	Din	p
1. Pripomočki za pomirjenje čebel oziroma za varstvo proti piku.		
Brizgalnica za roje	160	—
Euskol (zavitek)	8	—
Kadilniki (boljši)	90	—
Kadilniki	85	—
Čebelarska kapa s tkanino	45	—
Čebelarska kapa, žimnata	46	—
Pajčolani	30	—
Pajčolani	34	—
Pajčolani z žimnatim vložkom	46	—
Čebelarske pipe (pihalnik Dathe)	70	—
Razpršilnik za škropljenje čebel z vodo, navaden	8	50
Razpršilnik za steklenice, zelo učinkovit, tudi za vrtno porabo	30	—
Čebelarske rokavice	80	—
Samokadilnik »Vulkan«	125	—
2. Pitanje čebel.		
Baloni za 1 liter	8	—
Baloni za 1 liter z odprtim podstavkom za pitanje iz medišča	16	—
Baloni za 1 liter z zaprtim podstavkom za pitanje iz medišča	18	—
Pitalnik za A. Ž.-panj iz bele pločevine	18	—
3. Matica.		
Barva za označevanje matice	14	—
Matičnice (kletke) raznih vrst . . . . . od Din 2— do	13	—
Matičnice z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	3	—
4. Točenje, shranjevanje in konserviranje medu in voska.		
Čistilnik za med z dvojnimi sitom, iz zelo močne pločevine, emajliran	130	—
Leseni obod za dozo za pošiljanje po železnici	12	—
Nastavek s taco za odkrivanje satja ob točenju medu	100	—
Nož za izpodrezavanje satja	10	—
Nož za odkrivanje satja	10	—
Pločevinaste posode za med, à 4 kg	12	—
Pločevinaste posode za med, za 55 kg	200	—
Leseni sodi za 50 kg	50	—
Pločevinasto sito za čiščenje medu	20	—
Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	50
Pločevinasto točilo, neemajlirano, z železnim okriljem, za 3 satnike	1000	—
Pločevinasto točilo, neemajlirano, z bronastim okriljem, za 3 satnike	1100	—
Pločevinasto točilo za med, najnovejšega sestava za 3 satnike, 27×41 cm, emajlirano	1120	—
Pločevinasto točilo za med, z bronastim okriljem in emajlirano	1220	—
Pločevinasto točilo za 10 okvirov, obojestransko, za velike obrate	3580	—

Predmet	Cena	
	Din	p
Topilnik za voščine	80	—
Vilice za odkrivanje satja	28	—
5. Satnice in žičenje.		
Deska za pritrjevanje satnic	6	—
Garnitura za vdelačo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	30	—
Kolesce za vtiranje žice, navadno	14	—
Kolesce za vtiranje žice, boljše	18	—
Luknjač za okvirčke	44	—
Satnice, izvršene s potapljanjem	65	—
Satnice, izdelane na dva valjarja	70	—
Svetiljke za zalivanje satnic	53	—
Šilo za vrtnje luknjic	3	—
Topilnik s svetiljko in žličko za lepljenje satnic	50	—
Žica v klobčiču, dkg	—	40
6. Panj in njega deli.		
A. Ž.-panj na 10 satnikov	280	—
A. Ž.-panj na 9 satnikov z verando	325	—
A. Ž.-panj na 10 satnikov z verando	350	—
Kovinski deli za A. Ž.-panj:		
a) 6 finih palic, 40 cm, à Din 1:25	7	50
b) 2 nosilca za matično rešetko, à Din 1:50	3	—
c) 2 tečajja za vratca, à Din 1:40	2	80
d) 4 tečajji za brade, à Din —75	3	—
e) 2 mreži za okenca, à Din 4—	8	—
f) 4 zapahi za okenca, à Din —75	3	—
g) 2 zaporici za zaklopnico, à Din —20	—	40
h) ¼ kg kvačic	5	—
i) kljukica za vratca	—	35
j) rešetka za 1 panj, zelo močna, brušena	12	—
k) cevka za A. Ž.-panj z verando	8	—
Žična mreža za okenca (pocinkana), kvadratni meter	40	—
Okvirčki za A. Ž.-panje (nezbiti), za komad	1	75
Pločevinasta razstojšča, namesto kvačic, za 9 ali 10 satnikov	2	—
Matična rešetka, močna (domačega fabrikata), za 1 panj	12	—
Matična rešetka, nemškega fabrikata, kvadratni meter	150	—
Matična rešetka, najfinejša, sestavljena iz palčic, 34×15 cm	18	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski, enostranski	2	—
b) leseni (Trinkov sestav) s peresom	1	50
7. Pripomočki za delo v in izven panja.		
Klešče za A. Ž.-panje	34	—
Klešče za gorko stavbo	26	—
Zaklopna kozica za odlaganje satnikov s čebelami	33	—
Lesen sipalnik za A. Ž.-panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Strgulja za snaženje A. Ž.-panjev	10	—
Ščetica za ometanje čebel	8	—
8. Razno.		
Begalnica	10	—
Odvijač za vijake	3	—
Jeklena šablona in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačic)	24	—
Tehtnica za obljudene panje	1150	—